

J.P. „GRADSKO GROBLJE“ d.o.o. ZENICA
ZENICA, Školska br.1
Broj: 935/18

IZVJEŠTAJ

**O POSLOVANJU J.P. „GRADSKO
GROBLJE“ D.O.O.ZENICA**

Zenica, april 2018. godine

I OSVRT NA ODLUKU O OSNIVANJU I REALIZACIJE FUNKCIJE J.P.“GRADSKO GROBLJE“ d.o.o.Zenica

J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica osnovano je 01.10.1967.godine. Od 30.01.1990.godine preduzeće je poslovalo pod nazivom J.P.“Gradsko groblje“ Zenica na osnovu Odluke osnivača SO-e Zenica br.56/90 te kao takvo je upisano kod Registracionog suda u Zenici pod rješenjem broj: UL-392/90 radi obavljanja slijedećih djelatnosti:

- ukopavanje preminulih lica
- čišćenje, održavanje, čuvanje i izgradnja grobova i grobalja
- ekshumacija i prenos umrlih lica
- izrada i montaža nadgrobnih spomenika i spomen-kosturnica itd.
- ostali srodni poslovi

Vijeće općine Zenica na sjednici održanoj 16.11.2006.godine donijelo Odluku o usklađivanju Statuta J.P. „Gradsko groblje“ Zenica sa Zakonom o privrednim društvima/Zakon o javnim preduzećima, broj 01-1-20509/06.

Shodno pomenutoj Odluci tokom 2007. godine izrađen je novi Statut J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica, isti je usvojen od strane nadležnih organa i ovjeren kod notara.

Prema Rješenju o registraciji br. 043-0-REG-08-002345 izdanom od strane Općinskog suda u Zenici dana 04.10.2009. godine preduzeće posluje kao Javno preduzeće „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica sa proširenom radnom djelatnošću koja se odnosi na prethodno pomenute kao i:

- prihvata i zbrinjavanje patoanatomskog otpada
- prihvata i zbrinjavanje animalnog otpada
- proizvodnja i promet cvijeća, vijenaca, ikebana i dr.
- promet lampiona, svijeća i dr.
- zanatski radovi u niskogradnji
- klesarski radovi u građevinarstvu i sl.
- proizvodnja AB elemenata građevinske galanterije

Proširenje radnih aktivnosti omogućava obavljanje mnogo šireg dijapazona poslova te znatno bolju uposlenost ljudskih i tehnoloških kapaciteta.

Pravna legislativana koja reguliše komunalne djelatnosti nije praćena zakonskim aktima u smislu donošenja Zakona o grobljima na nivou FBiH.

Zakon o komunalnim djelatnostima vrlo šturo se dotiče naše djelatnosti.

Još 2009.godina preduzeće je prema Osnivaču uputilo Prijedlog Odluke o grobljima koja nije nikada stupila na snagu, te smo u martu 2018.godina ponovno prema Osnivaču uputili Nacrt Odluke o grobljima koja je trenutno na razmatranju.

Odluka o grobljima će vjerovatno biti usaglašena i usvojena tokom 2018.godine jer je ista neophodna da bismo u cjelosti završili reorganizaciju firme i istu u potpunosti usaglasili sa važećom zakonskom legislativom.

II KADROVSKA PROBLEMATIKA

Na dan 31.12.2017. godine J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica u preduzeću je bilo zaposleno **38 radnika**. Od pomenutih 38 radnika isti su raspoređeni u slijedeće organizaciono-radne cjeline:

1. pogrebno-uslužna,
2. portirska,
3. klesarsko-građevinska,
4. transport i održavanje,
5. zajednički poslovi

Struktura radnika prema tipu i trajanju radnog angažovanja je slijedeća:

- 34 uposlenika na neodređeno vrijeme
- 4 uposlenika na određeno vrijeme

Od četiri uposlenika na određeno vrijeme, njih dvoje su pripravnici i ugovor o obavljanju pripravničkog staža ističe im 02.01.2018. i 02.07.2018. godine. Također je izvjesno da će još jedan radnik krajem septembra mjeseca u starosnu penziju.

Dakle, mora se intezivno raditi na kadrovskoj obnovi i po potrebi omogućiti novim pripravnicima obavljanje pripravničkog staža unutar preduzeća.

Radnici preduzeća su tokom 2017. godine bili organizacijsko-lokacijski raspoređeni kako slijedi:

- a) Direkcija firme . . . . . 10 radnica
- b) Groblje „Crkvice“ . . . . . 18 radnika
- c) Groblje „Prašnice“ . . . . . 10 radnika

Ovi podaci se odnose na sami kraj godine i oni zbog fluktuacije radnika i potreba posla se često mijenjaju.

Posebno je značajno istaći da su groblja fizički obezbjeđena 24-sata dnevno i da cvjećara radi tokom čitave godine 9-12 sati dnevno.

KVALIFIKACIONA, RADNA, STAROSNA, SPOLNA I OBRAZOVNA STRUKTURA NAŠIH RADNIKA :

STAROSNA STRUKTURA	BROJ RADNIKA	%	RADNI STAŽ	BROJ RADNIKA	%	KVALIF. STRUKTURA	BROJ RADNIKA	%
Do 30 godina	4	10,53	Do 5 godina	8	21,05	VSS	7	18,41
30 - 35 godina	7	18,41	5-10 godina	8	21,05	VŠS	1	2,63
35 - 40 godina	2	5,26	10-15 godina	3	7,89	VKV	3	7,89
40 - 45 godina	6	15,79	15-20 godina	5	13,16	SSS	13	34,24
45 - 50 godina	4	10,53	20-25 godina	3	7,89	KV	9	23,68
50 - 55 godina	4	10,53	25-30 godina	2	5,26	PK	1	2,63
55 - 60 godina	5	13,16	30-35 godina	5	13,16	NK	3	7,89
60 - 65 godina	6	15,79	35-40 godina	4	10,54	NS	1	2,63
Preko 65 godina	∅	∅	Preko 40 godina	∅	%	%	∅	%
UKUPNO:	38	100 %		38	100 %		38	100%

Iz prethodne tabele moguće je izvesti nekoliko interesantnih zaključaka:

- kvalifikaciona struktura na svim obrazovnim nivoima je značajno poboljšana. Ovdje je značajno napomenuti da je nekoliko naših radnika uz rad uspjela da završi III i IV stepen obrazovanja.
- Ukupno osam radnika ili 21,04% ima višu ili visoku spremu što nas svrstava među obrazovanije firme u javnom sektoru.
- Od 38 radnika njih 12 ili 31,58% je ženskog spola što je za firmu iz komunalne privrede izuzetno visok procenat.
- Prosječna starost radnika je cca 47,1 godina sa tendencijom daljeg smanjenja starnosne dobi zbog odlaska dva-tri čovjeka u penziju narednih godinu dana te prijema novih radnika.

Nacionalna struktura u preduzeću je dobro izbalansirana i približno odgovara popisu stanovništva u gradu iz 1991 godine (podaci o popisu stanovništva iz 2013. godine nama nisu dostupni), kao što se vidi iz priložene tabele:

NACIONALNA PRIPADNOST	BROJ RADNIKA	PROCENTUALNO UČEŠĆE
BOŠNJAK	25	65,78%
HRVAT	4	10,53%
SRBIN	4	10,53%
OSTALI	5	13,16%
UKUPNO	38	100,00%

Navedeni podaci svrstavaju preduzeće u nacionalno najbolje izbalansirane u gradu, a možda i šire.

III POSLOVNE AKTIVNOSTI

III.1.POSLOVNE AKTIVNOSTI UNUTAR OSNOVNE DJELATNOSTI

Radi dosljednosti kao i radi provjere te lakše uporedivosti podataka izvještaj je napisan u istoj formi kao što se pišu mjesečni izvještaji o radu s tim što se prezentuju kumulativni podaci za cijelu poslovnu 2017. godinu.

Osnovne karakteristike rada J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica u poslovnoj 2017. godini su slijedeće:

- Izuzetno dobra realizacija ukopa,
- Blagi podbačaj u realizaciji ekshumacija,
- Skromna realizacija u prodaji ili obnovi rezervacija grobnih mjesta,
- Vrlo dobra realizacija u prodaji pogrebne opreme,
- Vrlo dobra realizacija u prodaji cvijeća i slično,
- Skromni rezultati u oblasti hortikulture i slično,
- Izuzetno dobra realizacija u prihvatu i zbrinjavanju „Pato-anatomskog“ otpada,
- Veoma skromna realizacija u prihvatu i zbrinjavanju „AN“- otpada,
- Skromna realizacija na području investicija i investicionog održavanja,
- Dobra realizacija naplate zaostalih potraživanja,
- Plansko i kontinuirano poboljšavanje standarda radnika i humanizacije rada.

Tokom 2017.godine ukupno smo obavili **498 ukopa i 8 ekshumacija**. Prema konfesionalnoj i lokacijskoj pripadnosti ukopi i ekshumacije su raspoređeni kako slijedi:

2017. godina	A	I	K	P	E	UKUPNO	PROCENTUALNO UČEŠĆE
CRKVICE	29	37	59	42	2 _k +2 _p	167 + 4	33,53%
PRAŠNICE	33	249	29	15	∅	326	65,46%
LOKALNA GROBLJA	∅	1	4	∅	3 _k +1 _i	5 + 4	1,01%
UKUPNO:	62	287	92	57	8	498+8	100,00%
PROCENTUALNO UČEŠĆE	12,45%	57,68%	18,47%	11,45%	100,00%	100,00%	%

Iz priloženog je vidljivo da je na groblju Crkvice ukopana planska-očekivana trećina svih ukopa. Ova godina je rekordna po ukopima poslije rata. Male su šanse da se u narednom periodu ovaj broj poveća ili ponovi. Realno je očekivati blago povećanje broja ukopa na lokalnim grobljima zbog velike migracije stanovništva i dr.

Zbog svega navedenoga treba oprezno praviti planove ukopa i ekshumacija za 2018. godinu i to do maksimalno **480 ukopa i 8 ekshumacija**.

Također je značajno napomenuti da je broj obavljenih ukopa u 2017. godini za **24 ukopa ili 5,06%** veći nego u prethodnoj godini što je izuzetno visok porast.

Konfesionalna struktura ukopa je praktično na istom nivou zadnjih deset godina, te su odstupanja od prosjeka veoma mala, takoreći beznačajna.

Prema tipu ukopa u 2015.; 2016.; 2017. godinu je realizacija je slijedeća:

GODINA	NORMALNI UKOPI	DUBINSKI ŽENSKI ILI UKOP U SPOMENIKU	UKUPNO
2015.	182	312	494
2016.	193	281	474
2017.	185	313	498

Vidljivo je blago smanjenje broja tzv. “normalnih” odnosno najjeftinijih ukopa što je za naše preduzeće veoma povoljno, pogotovo sa aspekta “utroška” grobnih mjesta.

Zbog statistike kao i zbog relativne participacije ukopanih lica po konfesionalnim grupama, raspored u posljednjih pet godina je slijedeći:

KONFESIONALNA GRUPA	2017. GODINA	2016. GODINA	2015. GODINA	2014. GODINA	2013. GODINA
ATEISTIČKA	62	67	63	68	61
ISLAMSKA	287	270	285	289	290
KATOLIČKA	92	85	97	85	79
PRAVOSLAVNA	57	52	49	49	67
UKUPNO	498	474	494	491	497

Iz priloženog je vidljivo da se broj ukopanih lica prilično ustalio sa veoma malim odstupanjima po godinama. Predpostavka je da će se ovaj trend nastaviti sa blagom tendencijom smanjenja ukupnog broja ukopanih lica u narednim godinama.

Prema ukopnicima i saradnicima koji su realizirali navedene ukope i ekshumacije raspored je slijedeći:

UKOPNIK	NORMALNI UKOP	DUBINSKI ŽENSKI ILI UKOP U SPOMENIK	EKSHUMACIJA	UKUPNO
Skomorac Enes	8,5	24	2,5	32,5 + 2,5
Ahmić Damir	44	47,5	Ø	91,5
Čamdžić Zahid(*)	3,5	8,5	2	12 + 2
Parganlija Senad(*)	4,5	7,5	Ø	12
Alić Admir(*)	30	21	Ø	51
Kovačević Amir	18	57,5	1	75,5 + 1

Todorović Nebojša	17	37	1	54 + 1
Hasanić Amel	14,5	25,5	Ø	40
Koluh Asmir	20,5	24	Ø	44,5
Čoloman Samir	2,5	14	1,5	16,5 + 1,5
Pandžić Halil(**)	13,5	26,5	Ø	40
Nezić Adis(**)	3,5	17	Ø	20,5
“AB” ili ZIDANA GROBNICA	3	Ø	Ø	3
Jurešić Robert(#)	0,5	2	Ø	2,5
Spahić Derviš(#)	1	1	Ø	2
Gigović Rasim(#)	0,5	Ø	Ø	0,5
UKUPNO	185	313	8	498 + 8

Vidljivo je da je u ukopima i ekshumacijama ukupno učestvovalo 15 radnika od čega je njih 8 specifično iz slijedećih razloga:

- a) Radnici označeni znakom (*)-zvjezdica su ustvari pregradnik, tehničar za hortikulturu i tehničar za prostorno planiranje i oni se na poslovima ukopa radno angažuju u sličaju velikog dnevnog broja ukopa; ekstremnih vremenskih prilika te eventualno za vrijeme praznika
- b) Uposlenici označeni znakom (**)- dvije zvjezdice nisu radili cijelu godinu, ni danas nisu radno angažovani tako da njihova realizacija nije referentna za upoređivanje
- c) Uposlenici označeni znakom (#)-taraba su uglavnom stariji, prilično isluženi uposlenici (klesar i dva portira) koji se na poslovima ukopa koriste veoma rijetko u ekstremno teškim uslovima.

Definitivno, najopterećeniji ukopnik je imao opterećenje **0,387[ukopa/radnom danu]** na nivou jedanaest radnih mjeseci u godini. Smatramo da je navedeno opterećenje humano i korektno, te da ne iskorištava radnike.

III.2.POSLOVNE AKTIVNOSTI KROZ DODATNE DJELATNOSTI

Od 2005. godine preduzeće je pokrenulo klesarsku i građevinsku djelatnost uz istovremenu rekonstrukciju i adaptaciju klesarske radionice i okolnih sadržaja.

U posmatranom periodu u klesarskoj djelatnosti ostvareni su slijedeći prihodi:

2005. godina	cca 3000,00[KM]
2006. godina	cca 17.000,00[KM]
2007. godina	cca 43.000,00[KM]
2008. godina	cca 77.000,00[KM]
2009.godina	cca 130.000,00[KM]
2010. godina	cca 150.000,00[KM]
2011. godina	cca 183.000,00[KM]
2012. godina	cca 188.120,00[KM]
2013. godina	cca 200.400,00[KM]
2014. godina	cca 249.296,00[KM]
2015. godina	cca 121.626,00[KM]
2016. godina	cca 106.574,00[KM]
2017. godina	cca 142.960,00[KM]

UKUPNO: 1.611.976,00[KM]

Iz priložene tabele je vidljiv osjetan rast prihoda u klesarskoj djelatnosti nakon dvije relativno "posne" godine. Menadžment i radnici preduzeća su radili uobičajene poslove kao i prethodnih godina, ali je povoljna konstelacija na tržištu i kvalitet naših radova oslovio rast prihoda u 2017. godini za cca.**34,15%**. Pod pretpostavkom da tokom 2018. godine neće doći do većih poremećaja na tržištu građevinskih materijala bilo bi odlično ponoviti finansijski rezultat 2017.g.

Krajem 2010. godine zvanično je krenula sa radom cvjećara u Crkvicama i u prethodnom razdoblju je ostvarila slijedeće prihode:

2010 ..... (radili nepuna dva mjeseca).....	cca 3.570,00 [KM]
2011	cca 46.900,00 [KM]
2012	cca 53.700,00 [KM]
2013	cca 61.050,00 [KM]
2014	cca 77.212,00 [KM]
2015	cca 101.454,00 [KM]
2016	cca 99.567,00 [KM]
2017	cca 97.620,00 [KM]

UKUPNO: 541.073,00 [KM]

Iz priložene tabele je vidljivo da je cvjećara praktično dosegla svoj maksimum i da se poslovni prihod u istoj neće mijenjati, osim ukoliko bi se stvorili uslovi za otvaranje cvjećare na groblju Prašnice. Za istu postoji idejno rješenje i nisu potrebna velika sredstva za njenu izgradnju.

Djelatnost u vezi sa prihvatom i zbrinjavanjem "PA"-otpada organizovana je sredinom 2012. godine i u nepunih šest godina prihvaćeno je i uglavnom na groblju Prašnice zbrinuto slijedeće:

2012. godine	cca 1.281,00 [kg]
2013. godine	cca 2.703,00 [kg]
2014. godine	cca 2.653,00 [kg]
2015. godine	cca 2.352,00 [kg]
2016. godine	cca 2.677,00 [kg]
2017. godine	cca 2.701,00 [kg]
	UKUPNO: 14.367,00 [kg]

Iz priloženog je vidljivo da se količina primljenog i zbrinutog "PA"-otpada stabilizovala na cca 2.600,00-2.700,00 [kg/godišnje]. Obzirom da smo krajem septembra mjeseca na tenderu za zbrinjavanje istog pobijedili sa ukupnom cijenom **7,50 [KM/kg]** nema razloga za bilo kakvu zabrinutost. Pomenuta cijena je za cca. **6,84%** veća od prethodne, tako da se u 2018. godine može očekivati prihod od cca **20.000 [KM]**.

Situacija kod zbrinjavanja animalnog otpada je u najmanju ruku nepredvidiva.

Preduzeće sa ovom vrstom posla i nema nekih kvalitetnih iskustava, mada je nekad davno u "Gradskom groblju" postojala tzv. "Šinterska služba", imamo parcelu u Crkvicama tzv. "Stočno groblje" površine cca. 2.000 [m²]. U gradu Zenica nije u dovoljnoj mjeri sazrela ideja da se problem zbrinjavanja "AN"- otpada trajno riješi na ekološki prihvatljiv način.

Vidljivi su problemi sa životinjama poginulim u saobraćajnim i drugim nesrećama, zaraženim sa brucelozom, svinjskom i ptičijom gripom, sa kostima iz mesnica, klaonica, pilićarnica itd. Trenutno preduzeće "Alba"d.o.o.Zenica obavlja pomenute poslove.

Dakle u kvantitativnim pokazateljima do sada smo zbrinuli „AN“-OTPADU kako slijedi:

2014. godina	cca 3.080,00 [kg]
2015. godina	cca 400,00 [kg]
2016. godina	cca 2.800,00 [kg]
2017. godina.....	cca 300,00 [kg]
	Ukupno: 6.580,00 [kg]

Tokom poslovne 2017.godine J.P. „Gradsko groblje“ d.o.o. je obavilo sve prispele poslove iz OSNOVNE DJELATNOSTI (ukopi i ekshumacije, prodaja pogrebne opreme, intervencije) kako na našim grobljima/mezarjima tako i na nekim drugim lokalnim i konfesionalnim grobljima/mezarjima. Godišnje se kosi četiri do pet puta, čisti i uređivaju kako naša groblja/mezarja tako i neka lokalna i nacionalna. Takođe se kontinuirano radilo na popravci i sanaciji postojećih ograda i kapija tako i na izradi i ugradnji novih. Također smo u kontinuitetu prikupljali i organizovali sa firmom "ALBA" odvozili na RDM biološki nerazgradiv otpad (lampioni, plastično cvijeće, staklene ikebane,dijelove saksija). Ova praksa se u kontinuitetu primjenjuje u poslednjih deset godina.

Redovito se čiste u Crkvicama dijelovi Smetovske ulice, Bijelog puta kao i ulice Ivana Gundulića koji prolaze neposredno uz groblje.

Na Prašnicama smo u kontinuitetu čistili i kljocali dio Zvečajske ulice i to od Sarajevske ulice do ulaza u groblje uključujući i parkiralište na Prašnicama.

Ukupan pregled poslovnih aktivnosti J.P.“Gradsko groblje“ d.o.o. Zenica u osnovnoj i dodatnih djelatnosti sa uporednim pokazateljima za posljednjih devet godina prikazan je u narednoj tabeli:

VRSTA POSLA ILI ROBE	2017. godina	2016. godina	2015. godina	2014. godina	2013. godina	2012. godina	2011. godina	2010. godina	2009. godina
BROJ OBAVLJENIH UKOPA	498	474	494	491	497	476	441	444	457
BROJ OBAVLJENIH EKSHUMACIJA	8	9	100	15	8	17	8	7	14
BROJ PRODATIH ILI OBNOVLJENIH REZERVACIJA	179	247	229	245	338	364	363	442	327
BROJ PRODATIH DRVENIH SANDUKA	60	56	60	54	68	61	56	69	82
BROJ PRODATIH LIMENIH SANDUKA	5	2	5	2	5	7	2	5	14
PRIHODI OD PRODAJE CVIJEĆA	97620,00 [KM]	98968,00 [KM]	101454,00 [KM]	77212,00 [KM]	59911,00 [KM]	53701,00 [KM]	46345,00 [KM]	3570,00 [KM]	/
ZBRINJAVANJE “PA-OTPADA”	2701,00 [kg]	2677,00 [kg]	2352,00 [kg]	2653,00 [kg]	2703,00 [kg]	1281,00 [kg]	Ø	Ø	Ø
ZBRINJAVANJE “AN-OTPADA”	300,00 [kg]	2800,00 [kg]	400,00 [kg]	3080,00 [kg]	Ø	Ø	Ø	Ø	Ø
UPLATA PDV	145432,00 [KM]	139804,00 [KM]	156413,00 [KM]	140803,00 [KM]	136432,00 [KM]	120897,00 [KM]	116897,00 [KM]	105577,00 [KM]	%

Iz priložene tabele je vidljivo:

- Prosječan broj obavljenih ukopa u zadnjih devet godina iznosi cca 475
- Prosječan broj ekshumacija u posmatranom periodu nije relevantan zbog ekstremno visoke realizacije 2015. godine. Kao relevantan broj može se uzeti 8-9 ekshumacija godišnje

- Prodaja pogrebne opreme skoro da je konstantna.
- Prodaja cvijeća i sl. je praktično dosegla maksimum i sa sadašnjim kapacitetima je teško očekivati značajnije poboljšanje. Poslovni rezultat ukazuje na opravdanost izgradnje nove cvjećare na Prašnicama.
- Kod zbrinjavanja “PA”-otpada može se planirati očekivana količina između 2600,00-2700,00 [kg/godišnje].
- Kod zbrinjavanja “AN”-otpada uzaludno je svako planiranje jer je ukupna situacija u gradu po ovoj problematici nije jasno definisana.
- Primjetan je kontinuirani rast izdvajanja za PDV-a po vrlo solidnoj stopi što je vrlo pokazatelj poslovne aktivnosti.

IV FINANSIJSKO POSLOVANJE

U narednoj tabeli je prikazano finansijsko poslovanje J.P."Gradsko groblje" d.o.o. Zenica za **POSLOVNU 2017. GODINU** sa uporednim pokazateljima od 2012. godine po vrstama prihoda, rashoda i poslovnog rezultata :

PRIHODI:

VRSTA PRIHODA	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
PRODAJA POGREBNE OPREME	23.045,43	22.950,60	25.221,41	22.534,96	27.770,16	25.236,16
PRODAJA CVIJEČA I SRODNIH STVARI	85.332,78	85.480,03	85.915,46	66.961,24	52.179,66	46.294,02
PRODAJA ILI OBNOVA REZERVACIJA	78.300,64	99.901,08	94.697,66	118.318,34	124.059,02	130.900,00
IZRADA, MONTAŽA, SANACIJA ILI REKONSTRUKCIJA SPOMENIKA	142.959,70	100.182,15	150.306,12	203.824,02	171.286,20	147.188,97
ZBRINJAVANJE "PA-OTPAD"	16.290,35	13.563,25	11.762,50	12.767,50	14.865,60	7.686,00
ZBRINJAVANJE "AN-OTPAD"	1.047,00	2.150,01	451,71	12.180,89	%	%
POGREBNE USLUGE	328.006,29	314.600,40	341.647,81	312.208,42	308.048,19	298.607,88
TAKSA ZA ODRŽAVANJE GROBALJA	258.458,45	250.420,44	263.721,95	228.287,12	190.842,00	174.340,75
TAKSE ZA MONTAŽU I REKONSTRUKCIJU SPOMENIKA	66.358,77	66.865,75	81.145,88	49.093,68	34.307,75	45.061,85
ODRŽAVANJE GROBALJA (POMOĆ OSNIVAČA)	Ø	Ø	Ø	Ø	25.461,02	25.641,02
ZAKUPNINE I SL.	9.340,07	9.913,16	7.763,16	6.909,30	7.468,80	7.502,50
ULAGANJE U STALNA SREDSTVA	Ø	8.765,63	1.737,36	24.594,78	28.868,30	Ø
DONACIJE	410,00	Ø	100,00	2.448,00	1.666,80	781,20
OSTALI PRIHODI	8.003,52	2.559,00	1.084,00	1.203,00	1.394,51	6.405,41
UKUPAN PRIHOD	1.017.553,00	986.856,98	1.065.554,53	1.049.149,91	989.667,50	908.168,75

Iz priložene tabele prihoda može se izvući nekoliko vrlo interesantnih zaključaka i to:

- a.) Povećanje prihoda u iznosu **30.697 [KM]** u odnosu na prethodnu godinu je direktna posljedica povećanja fizičkog obima poslovanja u svim segmentima.
- b.) Prihodi ostvareni po osnovu prodaje cvijeća su se u posljednje tri godine ustalili na istom nivou. To praktično znači da smo u ovom segmentu rada dostigli maksimum.
- c.) Izrada, montaža, sanacija, rekonstrukcija spomenika i sl. je dostigla optimalan nivo sa kojim možemo biti zadovoljni jer mi praktično imamo jednog zvaničnog i jednog pridruženog klesara. Dalje povećanje prihoda po ovom osnovu nije moguće bez velikih ulaganja u mašine i transportna sredstva. Ovo ne treba biti prioritet u razvoju firme narednih nekoliko godina jer mi imamo puno težih problema za rješavanje.
- d.) Zbrinjavanje "PA"-otpada se praktično ustalilo na 2600-2700 [kg/godišnje] i tu nema prostora za bilo kakva očekivanje.
- e.) Zbrinjavanje "AN"-otpada je i danas marginalnom odnosu na našu ukupnu djelatnost jer donosi cca 0,1% prihoda godišnje.
- f.) Porast naplate taksi za održavanje groblja i drugih zaostalih potraživanja je direktna posljedica agresivnijeg pristupa pri rješavanju ovog problema.
- g.) Na ostalim stavkama prihoda praktično nema realnog prostora za poboljšanje.

TROŠKOVI-RASHODI

VRSTA RASHODA/ TROŠKOVA	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.
AMORTIZACIJA	38.392,00	15.247,52	13.227,99	12.871,00	12.210,76	10.506,34
NEMATERIJALNI TROŠKOVI	34.748,00	61.172,54	77.522,12	46.643,89	41.339,08	38.379,14
NABAVNA VRIJEDNOST CVIJEĆA I SL.	60.746,00	49.157,65	47.718,20	37.477,95	29.308,97	24.377,81
MATERIJALNI TROŠKOVI	87.901,00	74.404,02	104.556,89	156.779,95	126.627,21	117.703,94
PLATE I NAKNADE ZAPOSLENIKA	618.173,00	559.061,06	534.584,08	584.667,81	537.127,74	462.113,60
OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIKA	96.679,00	116.599,91	134.451,21	136.414,42	122.969,98	123.943,72
NAKNADE OSTALIM LICIMA	20.371,00	41.888,37	48.256,24	51.337,65	44.345,90	54.766,33
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	19.275,00	21.344,44	27.460,66	21.810,40	35.161,38	29.519,28
FINANSIJSKI RASHODI	2.569,00	5.059,27	18.706,03	5.583,62	3.008,48	870,20
OSTALI RASHODI	1.557,00	3.462,37	21.400,40	913,71	2.483,83	3.545,59
UKUPNI RASHODI/ TROŠKOVI	980.411,00	962.613,21	1.043.504,73	1.070.524,11	973.439,71	883.055,22

I u grupi troškova-rashoda treba istaknuti par stavki i to:

- Troškovi-rashodi u 2017. godini su za **17.798,79 [KM]** veći nego u prethodnoj godini. Ovaj rast je značajno manji od rasta prihoda.
- Troškovi amortizacije iskazani u 2017. godini su za **23.144,48** veći u odnosu na prethodnu godinu kao direktna posljedica neažurnosti prethodnog menadžmenta pri otpisivanju alata, materijala, opreme i sl.
- Ukupni troškovi plate, ostala primanja radnika i naknada ostalim licima su za **17.713,70 [KM]** veća nego u prethodnoj godini. Ovo se može smatrati dobrim i veoma humanim rezultatom. Preduzeća je u 2017. godini i djelimično u 2018. godini isključivo vlastitim sredstvima omogućila da dva pripravnika odrade pripravnici staž.

POSLOVNI REZULTAT:

PRIHOD-RASHOD	2017. GODINA	2016. GODINA	2015. GODINA	2014. GODINA	2013. GODINA	2012. GODINA	UKUPNO
GUBITAK	Ø	Ø	Ø	21.374,20	Ø	Ø	21.374,20
DOBIT	38.669,00	24.243,77	22.049,80	Ø	16.227,59	25.112,85	128.901,01
POREZ NA DOBIT	4.296,00	3.284,50	2.470,90	Ø	2.581,00	3.342,90	18.573,30
NETO DOBIT	34.373,00	20.959,27	19.578,90	Ø	13.646,59	21.769,95	109.927,69

Iz priložene kumulativne tabele je vidljivo da je ostvarena rekordna dobit u poslednjih desetak godina. Ista je mogla biti i veća da nas nisu napustila neka značajna lica(finansijski knjigovođa, cvjećar i sl.) pa smo morali prije njihovog odlaska dovesti druge izvršioce radi obuke. Bitno je navesti da je tokom 2017. godine bio rekordan broj izgubljenih radnih dana po osnovu bolovanja(blagajna i vozač).

DEFINITIVNO SMATRAMO DA JE POSLOVNA 2017. GODINA BILA IZUZETNO USPJEŠNA, TE SE NADAMO JOŠ BOLJIM REZULTATIMA U 2018. GODINI.

V VANREDNE AKTIVNOSTI

- *Djelatnost vezana za građevinarstvo-investicije(rad za vlastite potrebe), hortikulturu, cvjećarstvo, inventar i opremu*
- Vlastoručna izrada i montaža 42 polja nove ograde na groblju Crkvice dimenzija 200x120[cm] ukupne vrijednosti.....**8.600,00 [KM]**
- Na groblju Crkvice montirali i ugradili novu dvokrilnu čeličnu kapiju dimenzija 500x150[cm] ukupne vrijednosti.....**2350,00 [KM]**
- Uradili betonažu trotoara na groblju Crkvice pored parcela M-XII, M-XIX-j, XXI ukupne površine 315[m³]ukupne vrijednosti .....**4.100,00 [KM]**
- Izgrađeno, a nije montirano 17 polja ograde.....**3.480,00 [KM]**
- Dvoja mala vrata (jednokrilna) koja su montirana.....**720,00 [KM]**
- Nagazna rampa za pregled vozila u Crkvicama .....**1.500,00 [KM]**

UKUPNO: 20.750,00 [KM]

VI OSTALO

U 2017. godini na volonterskom i poluvolonterskom osnovu smo kosili i čistili neka eksterna groblja.

Ovom prilikom ću eksplicitno elaborirati one najznačajnije:

- Na volonterskom ili poluvolonterskom osnovu smo jednokratno ili višekratno pokosili i detaljno očistili mezarluke u Tetovu, Lokvinama i djela u Visokovcima, pravoslavna groblja na Zmajevcu, „Brizovina-Stijena“ u Modrinju te groblja u Tišini, jevrejskog groblja u Raspotočju, te katoličkog groblja Kutovo u Donjoj Gračanici kao i pristupnih saobraćajnica za katoličko „Kužno“ groblje kao i katoličku crkvu u Crkvicama.
- U tri navrata smo tokom 2017. godine BESPLATNO sređivali spomenike poginulim borcima HVO-a u Crkvicama i Podbežju, Šehidskom spomeniku na Prašnicama, kao i poginulim pripadnicima AR BiH Rešadu Čalkiću, Komadini Borivoju, Fuadu Smailbegoviću, te Željku Kneževiću.

Veoma je značajna i naša aktivnost tokom 2017. godine na donatorskom i sponzorskom planu. Ovdje ću eksplicitno navesti one najvažnije:

- Jednokratna donacija R.K. Čelik Zenica.....**200,00 [KM]**
- Donacija za izbor sportiste godine ZE-DO Kantona.....**200,00 [KM]**
- Jednokratna donacija klubu sjedeće odbojke “Čelik 07” .....**300,00 [KM]**
- Rukometnom klubu Zenica.....**100,00 [KM]**
- Jednokratna donacija klubu sjedeće odbojke “Čelik 07” .....**200,00 [KM]**
- Fudbalskom klubu N.K.Fortuna Zenica.....**200,00 [KM]**
- Jednokratna donacija udruženju veterana CSB”Bosna-3” .....**100,00 [KM]**
- Donacija Savezu izviđača Zenica kroz sadnice (31-kom. “Tuja).....**500,00 [KM]**
- Jednokratna donacija Udruženju unije studenata Politehničkog fakulteta UNZE.....**200,00 [KM]**
- Donacija estradnoj umjetnici Tucaković Ljiljani.....**50,00 [KM]**
- Jednokratna donacija forumu građana Vranduk.....**50,00 [KM]**
- KUD “Gradina” Gradišće.....**100,00 [KM]**
Jednokratna donacija za organizaciju turnira

- TEKWANDO klub Zenica.....**100,00 [KM]**
  - ISKRA plesni klub Zenica.....**100,00 [KM]**
  - Sređivanjem Šehidskog spomenika i 2 spomenika za poginule
borce ARBiH (Komadina i Knežević).....**470,00 [KM]**
  -
  - Stranci penzionera Zenica na volonterskom nivou okrečili, ofarbal, očistili, nabavili i
ugradili itisone u mjesnim prostorijama.....**350,00 [KM]**
- UKUPNO: 3.220,00 [KM]**

U više navrata smo se obraćali Osnivaču-Gradu Zenica u vezi sa slijedećim problemima:

- Izradi novog zakona na nivou države, entiteta i kantona o grobnoj i sl. tematikama
- Izradi nove Odluke o grobljima za Grad Zenica
- Trajno rješavanje direkcije J.P.“Gradsko groblje“d.o.o. Zenica
- Trajno rješavanje tzv.stočnog groblja u Crkvicama
- Nedostatku prostora, odnosno grobnih mjesta na oba naša groblja
- Problematikom priključenja na elektro-energetsku mrežu groblja Prašnice
- Problematika priključenja oba naša groblja na javnu kanalizaciju
- Problematiku javne rasvjete na našim grobljima i pristupnim saobraćajnicama
- Strarim, novim i potencijalnim klizištima, odronima i oštećenjima pristupnih puteva na oba naša groblja
- Trajno rješavanje zaštite, održavanja i sl. spomenika, spomen kosturnica i usamljenih i značajnih spomenika u gradu
- Trajno rješavanje problema PLAĆANJA TAKSE za održavanje grobalja za šehide, poginule borce, značajne ličnosti, lica bez bioloških nasljednika, beskućnika, lica u stanju socijalne potrebe

Definitivno 2017. godina je bila vrlo uspješna po mnogim parametrima. Preduzeće je uspješno odgovorilo svim zadacima koji su mu postavljeni, ispunili smo sve obaveze prema državi, radnicima, saradnicima, povjeriocima, dobavljačima i ostvarili veoma solidnu dobit.

Nadamo se da u normalnim prilikama možemo očekivati barem iste, ako ne i bolje rezultate u narednoj poslovnoj godini.

U Zenici, april 2018. godine

J.P.” Gradsko groblje”d.o.o. Zenica

Direktor
Sarajlić Almir